

Aan de Raad
VERTROUWELIJK tot en met 5 juli 2021

21.15092

datum
uw brief/kenmerk
registratienummer 21.15092
behandeld door Rob Meijer
betreft Vertrouwelijke Raadsinformatiebrief bij Rapport
Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd
(publicatiedatum 5 juli 2021 in de avond)
bijlage(n)

Beste leden van de gemeenteraad,

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u alvast over het inspectierapport “Kwetsbare Kinderen Onvoldoende Beschermd” dat op 5 juli 2021 door de inspectie aan het begin van de avond zal worden gepubliceerd¹. Na publicatie zullen wij u het rapport zo spoedig mogelijk doen toekomen. De publicatiedatum is op verzoek van de Ministeries (op 1 juli) vervroegd van 8 juli naar 5 juli. Wij willen u zo tijdig mogelijk informeren en daarom ontvangt u van ons deze brief, die tot de publicatie van het inspectierapport vertrouwelijk is. De vier jeugdhulpregio's, waaronder Holland Rijnland, die samen optrekken rondom de jeugdbescherming worden onder verscherpt toezicht geplaatst.

In de bijlage bij deze Raadsinformatiebrief ontvangt u uitgebreide achtergrondinformatie bij het inspectierapport en met betrekking tot andere ontwikkelingen rondom de jeugdbescherming. Deze informatie wordt door alle gemeenten in de vier betrokken jeugdhulpregio's (Haaglanden, Midden Holland, Zuid Holland Zuid en Holland Rijnland - samen de ZW 4) aan de gemeenteraden gestuurd.

Verscherpt toezicht

In het rapport staat dat er voor de 4 betrokken jeugdhulpregio's de komende 6 maanden sprake is van “verscherpt toezicht”. De reden voor dit verscherpt toezicht is dat kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel volgens de normen van de Inspectie te lang op jeugdhulp wachten (langer dan 3 maanden). Verscherpt toezicht richt zich op de wijze waarop oplossingen op casusniveau worden geforceerd. De “doorbraakaanpak” is daarbij belangrijk: de partijen moeten tot een doorbraak in de casus komen.

De inspecties gaan er in het komende half jaar op toe zien hoe de regio ZW 4 die aanpak gaat aanscherpen. De inspecties realiseren zich dat een complete oplossing binnen 6 maanden niet mogelijk is, maar willen wel duurzaam resultaat zien. De inspecties verwachten van de regio ZW 4 een gedragen plan van aanpak, waarin die werkwijze zichtbaar wordt via periodieke resultaatverslaglegging. Er zullen handvatten geboden worden, waarin aangegeven wordt welke eisen de inspecties stellen aan die gedragen aanpak. Een concrete

¹ Publicatie vindt plaats op de website van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd/ www.igj.nl.

De wettelijke publicaties vindt u op overheid.nl. Abonneer u via www.overuwbuurtoverheid.nl.

Gemeente Nieuwkoop

Telefoon:

14 0172 (geen netnummer nodig)

Bezoekadres:

Postadres:

Klant Contact Centrum, Teylersplein 1

Postbus 1

info@nieuwkoop.nl

2441 LE Nieuwveen

2460 AA Ter Aar

www.nieuwkoop.nl

Volg de gemeente op Facebook: <https://facebook.com/GemeenteNieuwkoop> of twitter: <https://twitter.com/gemnieuwkoop>

richtlijn voor verscherpt toezicht is bij de vaststelling van deze raadsinformatiebrief nog niet bekend en volgt in het inspectierapport.

Bovenregionale situatie in ZW 4-verband

De afgelopen maanden hebben de betrokken regio's in ZW 4 verband (Zuid Holland Zuid uitgezonderd) naar aanleiding van eerder uitgebrachte inspectierapporten (zie bijlage 1 voor nadere informatie) in het kader van het "Verbeterplan JB West 2020-2021" bestuurlijk en ambtelijk en in samenwerking met JB West hard gewerkt aan verbeteracties, oa:

- budget beschikbaar stellen voor caseloadverlaging, zodat JB West 24 fte extra medewerkers aan kon stellen;
- bovenregionale harmonisering van de tarieven;
- bovenregionale afspraken over indexering van de tarieven.

Dit heeft ertoe geleid dat alle gezinnen met kinderen, aan wie de kinderrechter een jeugdbeschermingsmaatregel opgelegd heeft binnen de wettelijke termijn van 5 werkdagen een jeugdbeschermer toegewezen krijgen. Dit verbeterplan heeft ook geleid tot een daling van het aantal wachtenden: van 347 in november 2020 naar 61 wachtenden in juni 2021 op ZW 4 niveau. Het feit dat er nog steeds wachtenden zijn, is voor de Inspectie reden geweest voor het verscherpte toezicht. Uit de verstrekte informatie blijkt niet dat onder de 61 wachtenden kinderen zitten die in Nieuwkoop woonachtig zijn.

Regionale situatie in Holland Rijnland

In Holland Rijnland hebben we het volgende gedaan:

- In subregio Rijnstreek (9 kinderen in de doorbraakaanpak begin juni jl) is in samenwerking tussen GO! en JB West de doorbraakaanpak vormgegeven. Kinderen in de doorbraakaanpak krijgen een "urgentie plus" en daarmee voorrang bij de toekenning op zorg.
- In de subregio's Leidse regio en Duin- en Bollenstreek, inclusief Nieuwkoop (11 kinderen in de doorbraakaanpak op 1 juni jl) geldt dat de coördinator van het Trajectberaad Complexe Casuïstiek (TCC) (financieel) mandaat heeft gekregen om jeugdhulp voor de jeugdigen in de doorbraakaanpak (met voorrang) in te zetten. Daarnaast wordt een afwegingskader ontwikkeld dat in de zomer van kracht wordt, met het doel ervoor te zorgen dat de jeugdigen die de hulp het hardst nodig hebben, deze ook daadwerkelijk ontvangen. Dit geldt ook voor de jeugdigen voor wie een jeugdbeschermingsmaatregel is opgelegd (de doorbraakaanpak).

Dit heeft erin geresulteerd dat in onze regio het aantal kinderen in de doorbraakaanpak van 79 bij de start in november 2020 tot 20 kinderen per juni 2021 gedaald is.

Wat in het komende half jaar te doen?

Het komende half jaar intensiveren we de samenwerking rondom de doorbraakaanpak, op ZW 4 niveau, en regionaal en lokaal niveau. We verwachten dat we met een gericht Plan van Aanpak binnen een half jaar aan de eisen van de Inspectie kunnen voldoen en dat daarmee het verscherpt toezicht niet meer nodig is.

Maatregelen op bovenregionaal niveau ZW 4

Op bovenregionaal niveau (ZW 4) blijven we de resultaten van de Verbeterplan van JB West ambtelijk en bestuurlijk volgen. We onderzoeken aan de hand van (tussen-) rapportages wat er nodig is om het Verbeterplan van JB West na 2021 voort te zetten. We verzoeken regio Zuid Holland Zuid om mee te gaan doen. We zijn al in gesprek met de landelijke Gecertificeerde Instellingen, het Leger des Heils en de William Schrikker Stichting) op welke manier zij aan kunnen sluiten.

Daarnaast continueren we de bovenregionaal vormgegeven samenwerking op het gebied van:

- De ontwikkeling van de organisatie van Jeugdbescherming;
- Jeugdhulpplus (gesloten jeugdhulp met verblijf);
- Zeer specialistische J-GGZ voorzieningen;
- Het bovenregionaal expertisenetwerk (BREN), waarin consultatie en advies, het organiseren van hulp en leren & kennisdelen samenkomen;

- Ook het bovenregionaal bestuurlijk overleg van de voorzitters van de jeugdhulpregio's gaan we continueren.

Maatregelen op regionaal niveau Holland Rijnland

Tijdens het regionale Holland Rijnland PHO van 7 juli 2021 staat het onderwerp op de bestuurlijke agenda. Wethouder De Jager van de gemeente Alphen aan den Rijn heeft als vertegenwoordigend wethouder voor JB West de bestuurlijke oproep gedaan om op de diverse niveaus de doorbraakaanpak prioriteit te blijven geven. Ambtelijk wordt gewerkt aan een gericht Plan van Aanpak op regionaal niveau. Daarin zijn de uitvoeringslijnen:

- We blijven de aantallen en resultaten van de doorbraakaanpak ook de komende tijd monitoren;
- Op 15 juli 2021 vindt er regionaal tijdens een ontwikkeltafel een bestuurlijk gesprek plaats tussen gemeenten, JB West en aanbieders over verkorting/verbetering van de jeugdbeschermingsketen. Zo, dat gezinnen het merken.
- In de aanbesteding van de Jeugdbescherming (segment 7) is aangegeven dat cliënten met een maatregel met prioriteit de zorg moeten krijgen die nodig is.
- De werkwijze in de pilot Samenwerken aan Veiligheid wordt op dit moment geëvalueerd. We kijken in regio Holland Rijnland wat er nodig is om deze samenwerking tussen lokale teams en de Jeugdbescherming te borgen.

Daarnaast erkennen we dat de vormen van zorg die nodig zijn binnen de doorbraakaanpak schaars zijn. Het gaat veelal om opvang van kinderen in gezinshuizen en om zeer specialistische J-GGZ, of zorg in de vorm van Beschermd Wonen bij het bereiken van de 18-jarige leeftijd. Ook de wachttijden voor acute en urgente jeugdhulp breder dan de doorbraakaanpak, oa door verhoging van het aantal crisissen door COVID 19, geven een grote druk op het jeugdhulpaanbod.

Vanaf 1 januari 2022 treden binnen de subregio's Duin- en Bollenstreek en de Leidse regio (voor 2022 geldt dit ook voor Nieuwkoop) de nieuwe inkoopovereenkomsten met jeugdhulpaanbieders in werking. De huidige overeenkomsten zijn gewijzigd met het doel de jeugdhulp in de subregio's door te ontwikkelen en de transformatie te versnellen. De nieuwe overeenkomsten gaan uit van een nieuwe ordening van de jeugdhulp. Er zijn zeven segmenten opgesteld. Voor ieder segment zijn specifieke doelen geformuleerd. De gemeenten binnen de regio Holland Rijnland sturen op deze doelen om een dekkend zorglandschap en kwalitatief goede jeugdhulp te realiseren. Onderdeel van de ambities die met de nieuwe inkoop worden beoogd, is de uitbreiding van het aantal gezinshuizen in de regio. Gezien de vraag naar gezinshuizen (ook in relatie tot de doorbraakaanpak) wordt gekeken of dit proces mogelijk versneld in gang kan worden gezet.

Binnen de sub regio's Leidse regio en Duin- en Bollenstreek (inclusief Nieuwkoop) wordt er een onderzoek opgezet naar wachtlijsten in het algemeen. Tenslotte geldt dat in de komende maanden het huidig Trajectberaad Complexe Casuïstiek (TCC) wordt doorontwikkeld tot een regionale experttafel. Dit met het doel een maatwerkaanbod te creëren voor jeugdigen en gezinnen met complexe problematiek.

Wij zullen de gemeenteraad informeren bij nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot de doorbraakaanpak.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

Govard Slooters
secretaris

Robbert-Jan van Duijn
burgemeester

Bijlage 1: achtergrondinformatie bij de Raadsinformatiebrief over het Inspectierapport Kwetsbare Kinderen onvoldoende Beschermd/ de Doorbraakaanpak

1. Het landschap van de Jeugdbescherming

Bij ernstige problemen in een gezin kan hulp bij de opvoeding verplicht worden gesteld. De kinderrechter kan hiervoor een maatregel voor kinderbescherming opleggen:

- een ondertoezichtstelling (ots) bepaalt verplichte hulp en ondersteuning bij het opvoeden;
- een gezagsbeëindigende maatregel bepaalt dat de ouder het gezag over het kind verliest (voogdijmaatregel).

De Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) onderzoekt of de ontwikkeling van een kind ernstig in gevaar is. Is dit het geval, dan kan de RvdK een verzoek voor een kinderbeschermingsmaatregel indienen bij de kinderrechter. De kinderrechter beslist of een kinderbeschermingsmaatregel nodig is. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdbescherming. Hiervoor maken gemeenten afspraken met gecertificeerde instellingen (GI's) die in hun regio de maatregelen uitvoeren.

Binnen jeugdhulpregio Holland Rijnland zijn drie GI's gecontracteerd: Jeugdbescherming West (JBWest) en de landelijk werkende organisaties: de William Schrikker Stichting (WSS) en het Leger des Heils Jeugdbescherming & Jeugdreclassering (LdH JB&JR).

De jeugdhulpregio Haaglanden is accounthouder voor JBWest die, naast de regio Haaglanden, ook actief is in de regio's Midden Holland, Holland Rijnland en Zuid Holland Zuid (gezamenlijk regio Zuid-West/ ZW 4). De jeugdhulpregio Haaglanden is als grootste daartoe aangewezen (qua omvang is Haaglanden ongeveer even groot als de andere drie jeugdhulpregio's samen). De gemeente Den Haag heeft voor de inspecties de rol als accounthouder voor de gehele jeugdbeschermingsregio Zuid-West.

2. Achtergrondinformatie bij de inspectierapporten Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd

De gezamenlijke inspecties hebben al enige tijd zorgen om kwetsbare kinderen binnen de jeugdbescherming in Nederland. In 2019 lag daarbij de focus op de versteviging van de positie van de GI's (1^e inspectierapport en Verbeterplan). In 2^e instantie (voortgangsrapportage en doorbraakaanpak) was de aandacht breder gericht, op tijdig passende jeugdhulp voor jeugdigen met een beschermingsmaatregel. Dat is een opgave die niet alleen betrekking heeft op de GI's, maar ook op het hele zorglandschap Jeugd (ketenbreed).

1. Eerste inspectierapport november 2019 – Verbeterplan GI's

1.1 Achtergrond Verbeterplan JB West 2020-2021

Op 8 november 2019 zijn het landelijk inspectierapport: "Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd"² en het signalement: "Jeugdbeschermingsketen in gevaar gepubliceerd"³. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) concludeerde in haar rapport dat jeugdigen met een Jeugdbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel onvoldoende bescherming krijgen en gecertificeerde instellingen (GI's) hun wettelijke opdracht onvoldoende kunnen uitvoeren vanwege het ontbreken van goede randvoorwaarden (vooral financiën en personeel).

In verband met het Inspectierapport zijn onder coördinatie van de VNG vervolgens **verbeterplannen** opgesteld. Het Verbeterplan voor JB-West (in samenwerking met de jeugdhulpregio's Haaglanden, Midden Holland en Holland Rijnland) bevat de volgende elementen:

- Harmonisering van de tarieven vanaf 1-1-2021 tussen de vier bij JB-West betrokken jeugdhulpregio's, incl. tijdelijke risico-opslag van 2% (tot het weerstandsvermogen een hoogte van 10% heeft bereikt);
- Tijdelijke compensatie (een lumpsumbedrag met voorwaarden) om de caseload te kunnen verlagen, waarmee de medewerkers in staat worden gesteld binnen de door de IGJ gestelde kwaliteitsnorm te functioneren (gedurende 1,5 jaar met ingang van juli 2020, met uitzondering van ZHZ). Dit betekent concreet dat een jeugdbeschermer gemiddeld 15 minuten per week meer tijd voor een gezin heeft;
- De definitieve tariefhoogte is verbonden aan nader uit te werken 'performance-eisen' en herontwerp van de veiligheids-/beschermingsketen;

² zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/11/07/kwetsbare-kinderen-onvoldoende-beschermd>

³ zie <https://www.inspectie-jenv.nl/Publicaties/publicaties/2019/11/08/signalement-jeugdbeschermingsketen-in-gevaar>

1.2. Stand van zaken afspraken met JB-West:

- Per 1 januari 2021 zijn alle vacatures vervuld: JB-West heeft met de beschikbaar gestelde middelen voor de caseloadverlaging 24 Fte aangenomen, waaronder 2 zorgcoördinatoren (bovenregionaal);
- Per 1-1-2021 worden de tarieven jaarlijks bovenregionaal uniform geïndexeerd;
- Er is een addendum opgesteld, waarin de afspraken rond het verbeterplan (en de rapportage daarover) zijn opgenomen;
- De afspraken over uniformeren van de verantwoordingseisen zijn nagenoeg rond.

1.3. Afspraken met andere GI's:

In aanvulling hierop zijn ook met het Leger des Heils voorlopige afspraken gemaakt over een lumpsumbedrag t.b.v. compensatie voor de inzet van een extra boventalig fte in het bestand van jeugdbeschermers. Ook met de WSS zal hierover mogelijk nog op een vergelijkbare manier gesproken worden. Dit is van belang omdat het verhogen van de stabiliteit in de personeelsformatie een noodzakelijke voorwaarde is voor adequate kwaliteit van de zorg.

1.4. Vervolg Verbeterplan JB West vanaf 2022

Bij het maken van de afspraak rondom de caseloadverlaging is ook afgesproken dat gedurende deze periode (tot eind 2021) de hervorming van de jeugdbeschermingsketen plaatsvindt en een 'nieuwe, passende' caseload wordt bepaald, met daarbij uiteraard de financiering.

Met het verschijnen van het toekomstscenario (zie hieronder in hoofdstuk 2) weten we inmiddels dat de hervorming van de keten een lang proces zal zijn. Het is uitgesloten dat er een nieuwe caseloadnorm is voor het eind van dit jaar.

Voor de korte termijn is het belangrijk dat de beweging die we in gang hebben gezet, niet stopt. De Doorbraakaanpak (zie hieronder) heeft getoond dat we op de goede weg zijn, maar dat we ons geen terugval kunnen permitteren. Het voornemen is de dekking op te nemen in de begroting voor 2022 en dat vraagt dit jaar nog een besluit samen met de betrokken regio's Midden Holland en Holland Rijnland (Zuid Holland Zuid overweegt mogelijk hierbij aan te sluiten).

2. Stand van zaken Doorbraakaanpak: Eindrapportage inspectie regio Zuid-West (publicatie op 8 juli 2021)

Op 15 oktober 2020 hebben de Inspecties Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en Justitie en Veiligheid (IJV) de [Voortgangsrapportage](#) 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' gepubliceerd. Hierin is aan alle gemeenten in Nederland gevraagd om binnen 4 maanden te komen tot een doorbraakaanpak voor jeugdigen met een beschermingsmaatregel die langer dan 5 dagen wachten op een vaste jeugdbeschermer en de jeugdigen met een beschermingsmaatregel die langer dan 3 maanden wachten op passende jeugdhulp.

Het eindrapport voor de jeugdbeschermingsregio Zuid-West wordt op 5 juli as in de avond gepubliceerd tegelijkertijd met het landelijke rapport van de inspecties. Het rapport is vanaf 5 juli 2021 te vinden op www.igj.nl. Wij vinden het belangrijk om u hiervan pro actief op de hoogte te stellen en doen dat in een parallel proces aan de verschijning van het inspectierapport. Wij zullen het rapport zo spoedig mogelijk via de griffie aan u doen toekomen.

Door het succes van het Verbeterplan, lag de opgave bij het begin van de doorbraakaanpak niet zozeer bij de norm dat ieder kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en een gedragen koers heeft. Die norm was aan het begin al nagenoeg behaald: er zijn geen wachtlijsten, nieuw binnen gekomen zaken worden binnen de wettelijke termijn van 5 dagen opgepakt.

De fase vanaf de voortgangsrapportage was en is er vooral op gericht om jeugdigen met een beschermingsmaatregel tijdig (binnen 3 maanden) passende jeugdhulp te bieden. Dat is een opgave die niet alleen betrekking heeft op de GI's, maar op het hele zorglandschap (ketenbreed).

2.1. Conclusies inspecties

De inspecties hebben hun oordeel gebaseerd op de jeugdbeschermingsregio Zuid-West als geheel. De inspecties hebben waardering voor de inspanningen die de regio Zuid West heeft verricht bij het vormgeven en uitvoeren van de doorbraakaanpak. Tegelijkertijd stellen de inspecties vast dat de regio Zuid

West niet aan de norm voldoet. De inspecties hebben binnen regio Zuid West verschillende (doorbraak)aanpakken gezien. De samenwerking in de doorbraakaanpak heeft in de regio's Haaglanden en Midden Holland meer resultaat opgeleverd dan in de andere regio's in Zuid West. In regio's Holland Rijnland en Zuid-Holland Zuid kwam de (doorbraak) aanpak traag op gang.

De inspecties stellen vast dat de wethouders die de verschillende jeugdhulpregio's in Zuid West vertegenwoordigen zijn doordrongen van de noodzaak om de doorbraakaanpak aan te scherpen en voort te zetten en dat zij voornemens zijn de bovenregionale samenwerking te intensiveren om te komen tot een kwalitatief en kwantitatief toereikend hulpaanbod. Dit is positief, tegelijkertijd hebben de inspecties zorgen over de jeugdigen met een maatregel die op dit moment wachten op passende hulp en oorzaken die hieraan ten grondslag liggen.

De inspecties stellen de regio Zuid West onder verscherpt toezicht, voor een periode van een half jaar. Concreet verwachten de inspecties per direct dat de regio's zorgen dat elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp krijgt.

Verscherpt toezicht richt zich op de wijze waarop oplossingen op casusniveau worden geforceerd: alle kinderen dienen tijdig geholpen te worden. De doorbraakaanpak is daarbij belangrijk. De inspecties willen zien hoe de regio Zuid West die aanpak gaat aanscherpen. De inspecties realiseren zich dat een complete oplossing binnen 6 maanden niet mogelijk is, maar willen wel duurzaam resultaat zien. De inspecties verwachten van de regio Zuid West een gedragen plan van aanpak, waarin die werkwijze zichtbaar wordt via periodieke resultaatverslaglegging. Er zullen handvatten geboden worden, waarin aangegeven wordt, welke eisen de inspecties stellen aan die gedragen aanpak. Een concrete richtlijn voor verscherpt toezicht staat in het inspectierapport.

2.2. Reactie ZW 4 op deze conclusies

Wij delen de zorgen en de urgentie van de inspecties over het belang van het bieden van tijdige passende hulp voor kinderen met een maatregel. Gemeenten hebben immers een bijzonder verantwoordelijkheid, als het gaat om kinderen die aan onze zorg zijn toevertrouwd. In de afgelopen periode hebben we samen met vele betrokkenen grote inspanningen verricht om ervoor te zorgen dat kinderen met een maatregel, tijdig passende hulp krijgen (zie paragraaf hieronder). We realiseren ons ook, dat ondanks de goede resultaten die geboekt zijn, een deel van deze kinderen nog steeds wacht op een passend hulpaanbod. Daar willen wij met daadkracht samen verder oppakken.

Het rapport beschrijft beperkt de variatie tussen de jeugdhulpregio's binnen Zuid West. Daardoor is de inhoud weliswaar op de schaal van Zuid West herkenbaar, maar is het slechts ten dele herkenbaar voor de jeugdhulpregio's afzonderlijk.

Een ander punt van aandacht is de rol die Den Haag als accounthoudende gemeente wordt toegedacht. Een accounthouder kan in grote lijnen het proces binnen Zuid West organiseren, bewaken en inhoud gedreven sturen, maar die heeft uiteindelijk geen zeggenschap over het beleid binnen de verschillende regio's of invloed op de context waarbinnen de regio's moeten functioneren.

Het rapport van de Inspectie veronderstelt een bepaalde maakbaarheid, waarbij er altijd oplossingen voorhanden zouden zijn. Tegelijkertijd vraagt bijvoorbeeld het realiseren van nieuwe gezinshuizen en residentiele voorzieningen nu eenmaal veel tijd, bijvoorbeeld voor het beschikbaar krijgen van vastgoed, maar niet in de laatste plaats ook voor het vormen van een team. Sowieso kampt de jeugdsector, evenals vele andere sectoren in Nederland, met een toenemende krapte op de arbeidsmarkt. Dat is ook een realiteit waarmee we te maken hebben. Daarnaast is de woning-/ vastgoedmarkt ook krap.

Daar waar het binnen onze mogelijkheden ligt, vertalen we deze actuele opgave samen met de andere betrokkenen in Zuid West naar een praktische aanpak om belemmeringen weg te nemen, om te voorkomen dat deze meeste kwetsbare groep tussen wal en schip valt.

2.3. Bovenregionale resultaten doorbraaktraject (Zuid West)

Met de doorbraakaanpak is binnen Zuid West een aantal concrete resultaten bereikt:

- Het Verbeterplan 2020-2021 zorgt voor meer stabiliteit en effectiviteit in het werk van de jeugdbeschermers:
 - Er zijn harmoniseringsafspraken over de tarieven gemaakt;

- Er zijn geen wachtlijsten bij de GI's;
- De jeugdbeschermers hebben meer tijd per gezin gekregen;
- Er wordt tijdiger geregistreerd doordat hier intern scherper op gemonitord wordt.
- Ruim 285 kwetsbare gezinnen die niet binnen afzienbare termijn passende zorg hadden gekregen, zijn alsnog geholpen (al zijn er grote regionale verschillen);
- Er is een beter overzicht t.a.v. het beschikbare zorgaanbod en de hiaten daarin;
- Er is beter inzicht per regio in het functioneren van de bestaande structuren;
- Knelpunten worden eerder gesignaleerd en met ons gedeeld;
- De structuur van de doorbraakaanpak wordt beter benut door jeugdbeschermers.

“Nog geen passende hulp” (volgens criterium inspecties) *						
Regio	Start (nov 2020)	(15 januari)	(15 februari)	(15 maart)	(begin juni)	Het totale aantal maatregelen Afgerond (Peildatum: april 2021)**
H-10	134	83	20	14	17	2.260
ZHZ	96	96	58	44	20	1.190
HR	79	72	39	36	20	950
MH	20	10	7	3	4	630
Totaal	347	261	124	97	61	5.030

- **Noot: Het gaat steeds om een nieuwe peiling volgens criterium: Nieuwe instroom van kinderen die langer dan 3 maanden wachten wordt erbij opgeteld.*
- ***Disclaimer: Het aantal maatregelen fluctueert voortdurend! Het volume aan maatregelen geeft inzicht in het aantal kinderen dat te lang wacht op hulp i.r.t. de omvang van alle maatregelen: Dat ligt tussen de 1 en 2 %.*

2.4. Impact op jeugdigen en gezinnen

Over welke kinderen hebben we het hier? Het betreft hier een klein aantal kinderen in een zeer kwetsbare situatie. Het gaat om kinderen, die aan onze zorgen zijn toevertrouwd, nadat de rechter een maatregel heeft opgelegd. Vaak spelen er complexe gezinssituaties, waarin de oplossing niet zo eenvoudig te organiseren is.

In veel gevallen lukt het ons binnen Holland Rijnland, om voor deze kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel een passende plek te vinden. In enkele gevallen niet. Als het lang duurt om een oplossing te vinden, heeft dat de volgende gevolgen:

- Het zoeken naar overbruggingshulp of een alternatief: Dit betekent voor het gezin onduidelijkheid, wellicht niet de meest gewenste hulpvorm en concessies doen. Dit heeft effect op motivatie, en voor de langere termijn is het de vraag hoe effectief de alternatieve hulpvorm is.
- Kanttekening hierbij is, dat soms (ook) blijkt dat overbruggingshulp een positief/positiever effect heeft dan verwacht en toch ook blijkt te voldoen;
- Wachten: Ook dit heeft een effect op de motivatie van het gezin, vaak is de nut en noodzaak dan veranderd, waardoor de bereidheid en motivatie om de hulp in te zetten zakt. Daarmee is er ook weer risico dat het (gezins-)patroon voor de langere termijn niet doorbroken wordt;
- Kijken we naar effecten in de brede zin dan zien we ook dat door het niet tijdig kunnen inzetten van juiste/passende hulp, en soms lange wachttijden een beschermingsmaatregel verlengd moet worden omdat de hulp nog niet is gestart/afgerond;
- Als passende hulp te lang uitblijft is het risico aanwezig dat de huidige maatregel verlengd wordt.

We blijven zoeken naar mogelijkheden voor een structureel vervolg. Dat is ook belangrijk, in verband met het volgende thema: Het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Bovengenoemde ontwikkelingen tonen mede de noodzaak zien om te komen tot hervorming van de jeugdbeschermingsketen. Daar is het toekomstscenario een belangrijke eerste stap toe.

3. Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Op 30 maart jongstleden zonden de Minister voor Rechtsbescherming en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming⁴ naar de 2e Kamer. Het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming is in gezamenlijk opdrachtgeverschap van het Rijk en de VNG opgesteld.

Dit scenario komt voort uit constatering en ervaringen van diverse partijen dat het huidige stelsel knelt en te complex is. Dat vergt een nieuwe opzet van de kind- en gezinsbescherming. Structuuraanpassingen die meer ruimte maken voor een nieuwe manier van werken. Daarbij staan vier uitgangspunten centraal: gezinsgericht, rechtsbeschermend & transparant, eenvoudig en lerend. Het schetst een toekomstbeeld, maar is nog geen uitgewerkt plan. Dit is een langjarig traject (5 tot 10 jaar). Bij het scenario is daarom een routekaart gevoegd. Deze routekaart adresseert de belangrijkste uitzoekpunten en laat zien welke stappen nodig zijn om het toekomstscenario te realiseren. De routekaart is gestart met een brede consultatieronde in de maanden april tot juni 2021.

Dit toekomstscenario brengt met zich mee dat veel van de activiteiten die we nu ontplooiën in dit nieuwe perspectief mee zullen bewegen.

Het toekomstscenario zal komende jaren veel impact hebben op de jeugdbeschermingsketen en ook op de werkwijze en inzet van onze lokale teams. Voor de financiële consequenties wordt via de lijn van de VNG aandacht gevraagd bij het Rijk.

4. Actuele ontwikkelingen binnen de Gecertificeerde Instellingen (GI's) en in de Jeugdbeschermingsketen

4.1 Bestuurlijke overname Intervence

De provincie Zeeland heeft aangegeven niet door te willen gaan met Intervence als zelfstandige GI. Inmiddels is duidelijk dat JB-West de werkzaamheden via een bestuurlijke fusie met Intervence zal continueren. JB-West heeft desgevraagd bevestigd dat deze uitbreiding van werkgebied geen nadelige consequenties zal hebben voor de huidige regio's waarin zij nu actief is (de ZW 4). De 13 Zeeuwse gemeenteraden zijn allemaal akkoord gegaan met financiering van jeugdbeschermings- en reclasseringstaken die van Intervence naar JB-West gaan. Na de bestuurlijke fusie van JB-West en Intervence waarschijnlijk op 1 juli a.s., zal de naam van de nieuwe organisatie gewijzigd worden in "Jeugdbescherming West Zeeland".

4.2. Wachtlijsten Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)

Al langere tijd zijn er wachtlijsten bij de Raad voor de Kinderbescherming.⁵ Deze wachtlijsten werken door in de jeugdbeschermingsketen: kinderen moeten langer wachten totdat de kinderrechter een uitspraak heeft gedaan. De Inspectie Justitie en Veiligheid en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd hebben in maart jongstleden aangegeven te gaan onderzoeken hoe de RvdK zich houdt op de veiligheid van kinderen die op zijn wachtlijst staan. Als oorzaak van de wachtlijsten is door de RvdK onder meer aangedragen dat er sprake is van een fors verzuim van medewerkers en forse instroom van cliënten.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/03/30/tk-bijlage-toekomstscenario-kind-en-gezinsbescherming>.

⁵ zie <https://www.kinderbescherming.nl/over-ons/ons-onderzoek-feiten-en-cijfers/raadsonderzoek-stand-van-zaken>